

Jaarverslag Bomenstichting 2013

Een jaar vol met activiteiten

De Bomenstichting is in het tweede jaar als vrijwilligersorganisatie verder gegroeid. We hebben er een jaarring bij. De contacten met onze donateurs zijn aangehaald door het organiseren van een excursie en de jaarlijkse Dierckxlezing, het tweemaal uitbrengen van ons blad Bomennieuws en een digitale nieuwsbrief. Er is veel advies gevraagd via e-mail en telefoon door particulieren, contactpersonen en gemeenten. De meeste vragen konden we direct beantwoorden en waar nodig werden deskundigen uit ons netwerk ingeschakeld. Op die manier konden we kennis over bomen en hun bescherming uitdragen. Een kernactiviteit is het geven van advies en het ondersteunen bij juridische procedures gericht op het voorkomen van onnodige kap van vaak beeldbepalende bomen. Ook dit is in 2013 voortgezet.

Prinses als beschermvrouwe

Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Beatrix der Nederlanden deed in 2013 afstand van de troon, maar is tot onze vreugde beschermvrouwe van de Bomenstichting gebleven. De Bomenstichting was aanwezig bij het planten van de koningslinde in Amsterdam op 27 april.

Bestuur en organisatie

Douwe van der Heij trad in 2013 als bestuurslid af en is tot ons verdriet onverwacht in 2014 overleden. Daarmee is een groot kenner en liefhebber van bomen heengegaan. Het bestuur is in april versterkt met de komst van Eric Rood. Inmiddels vergden de omvang van de taken en werkzaamheden van de Bomenstichting van een aantal bestuursleden meer inzet dan er aan vrije tijd beschikbaar was. Om toch een goede kwaliteit van dienstverlening te kunnen blijven leveren, is een bureausecretaris voor de dagelijkse gang van zaken aangesteld. Hanna Hirsch vervult deze functie en zij is tegelijkertijd uit het bestuur getreden.

Contactpersonen

De contactpersonen vormen de ogen en de oren van de Bomenstichting in veel gemeenten, in alle provincies van ons land. Zij zien de bedreigingen voor de bomen en komen in actie om deze te beschermen. Er zijn diverse machtigingen aan contactpersonen gegeven om de Bomenstichting in procedures te vertegenwoordigen. Om de contactpersonen deskundige ondersteuning te bieden, hebben we een netwerk van deskundigen in het leven geroepen. Dit netwerk staat op een besloten gedeelte van onze website. Op 1 juni was er een landelijke dag voor contactpersonen in Wageningen, op 19 oktober werd een regionale contactpersonendag gehouden in Eindhoven.

Donateursactiviteiten

Donateursdag

De donateursdag is gehouden op 14 september in het Onderste Bos in Epen in Zuid-Limburg onder leiding van Bert Maes en René van Loon. Na een korte inleiding van Bert Maes is een wandeling gemaakt. Onderweg werd uitleg gegeven over de bijzondere bomen en struiken als knoथाagbeuken en wilde mispels. Vooral de randen van het bos waren interessant met

vijf soorten rozen. Een extra excursie naar het prachtige Vijlenerbos was een toegift. Hier staat nog een wilde appel.

18^e Dierckxlezing

Leo Goudzwaard hield de jaarlijkse Dierckxlezing op 10 oktober 2013. Hij vertelde in vogelvlucht over de verscheidenheid aan loofbomen in Nederland en Vlaanderen en sprak ook bevolgen over de verschillende naamgevingen. Dit naar aanleiding van zijn in het voorjaar verschenen boek *Loofbomen in Nederland en Vlaanderen, van Abeel tot Zwepenboom*. Er was een interessante interactie met het publiek.

Relaties versterkt met andere organisaties

Op de Stadsvogelconferentie van Vogelbescherming Nederland in Eindhoven hield bestuurslid Frank Warendorf een lezing over de Flora- en faunawet. We namen deel aan een bestuurlijk overleg van het Hoogheemraadschap van Rijnland met natuur- en milieuorganisaties. Er waren diverse bijeenkomsten met de Bomenridders Amsterdam Zuid. Ook waren we enkele malen aanwezig op de studiedagen van de Kring van Praktiserende Boomverzorgers (KPB).

Landelijk Register van Monumentale Bomen

Veel energie is in 2013 gestoken in het digitaliseren van het Landelijk Register van Monumentale Bomen. Dit zijn bomen die tenminste 80 jaar oud zijn en aan één van de andere criteria van de Bomenstichting (beeldbepalend, cultuurhistorisch waardevol etc.) voldoen. Gedenkbomen en koningsbomen staan ook in het register. Het oude papieren register is niet voor het publiek toegankelijk en ook de laatste jaren niet meer bijgehouden. Er is gezocht naar een methode om het register voor iedereen beschikbaar te maken en professioneel te beheren. Hiervoor is samenwerking gezocht met de Vlinderstichting die alle gegevens zal digitaliseren. Uiteindelijk zullen de gegevens aansluiten op de Nationale Databank Flora en Fauna, zodat ook allerlei dwarsverbanden zichtbaar worden. Joris Voeten is per 1 juni 2013 aangesteld als coördinator van het Landelijk Register van Monumentale Bomen. Het Prins Bernard Cultuurfonds (PBCF) heeft de jaren eerder toegezegde subsidie voor de ontwikkeling van de website opnieuw beschikbaar gesteld.

Bomenfonds

Het PBCF heeft ook dit jaar budget beschikbaar gesteld voor het Bomenfonds. Eigenaren van bomen die vermeld staan in het Landelijk Register van Monumentale Bomen kunnen subsidie aanvragen voor het onderhoud van hun bomen. In 2013 is € 7.810 uitgekeerd voor het onderhoud van in totaal 17 monumentale bomen. De behandeling en controle van de aanvragen is per 1 juni 2013 overgedragen aan de coördinator van het Landelijk Register van Monumentale Bomen, Joris Voeten.

Communicatie

De website van de Bomenstichting is regelmatig bijgewerkt en de lay-out is verbeterd. De Bomenstichting kwam regelmatig positief in het nieuws, onder andere met een uitzending van Radio Idzerda (VPRO 12 mei; interview met bestuurslid Frank Warendorf). In NRC Handelsblad van 25 mei verscheen een artikel over monumentale bomen, met medewerking van Han van Meegeren, deskundige van de Bomenstichting. De Bomenstichting was op 8 september met een stand aanwezig op het festival Festa Natura van Natuurmonumenten in Maastricht. De Boomfeestdag vierden we onder andere mee in

Zundert en we waren vertegenwoordigd op de nationale viering in Leeuwarden. Ten behoeve van deze activiteiten is een algemene informatiefolder gemaakt om donateurs te werven.

Er is begonnen met de herziening van het boekje *Bomen met je burens*, dat in 2014 zal verschijnen. Ons tijdschrift *Bomennieuws* kwam tweemaal uit. In het juninummer werd geschreven over 'Amsterdam plant al 400 jaar bomen', essentaksterfte, over bomen en beestjes en over gedenkbomen. In het decembernummer ging het over waalbomen, bomen en bijen en sagen en legenden. Vogelbescherming Nederland leverde een bijdrage waarin het belang werd onderstreept van inheemse bomen voor stadsnatuur en vogels. In beide nummers was een aflevering van de serie 'bezwaar en beroep': bomenlijsten en wanneer er wel/niet gekapt mag worden als er sprake is van een nest in een boom. De redactie bestond uit Hanna Hirsch, Annemiek van Loon en Wendy Braanker (hoofdredacteur a.i.).

Webwinkel

Via de webwinkel van de Bomenstichting zijn de boeken *Bomen en Mensen* en *Bijzondere bomen in Nederland* met grote korting aangeboden. Veel exemplaren zijn verkocht.

Bijzondere donaties

De Bomenstichting ontving uit de nalatenschap van Bert Schut de boeken uit zijn bibliotheek die over bomen gaan. De Bomenstichting is erkentelijk voor deze geste en zal een gepaste bestemming zoeken voor deze boeken.

Procedures en adviezen

Ook in 2013 speelden er verschillende juridische zaken. Enkele voorbeelden: op 19 juli 2013 is een bezwaarschrift ingediend tegen de kapvergunning voor 392 bomen in het Oosterpark in Amsterdam wegens herinrichting. Samen met de 155 andere bezwaarschriften heeft dit ertoe geleid dat een groot aantal bomen is gespaard. Een bezwaar tegen een vergunning voor uitbreiding van een kantoorgebouw in Amsterdam Zuid heeft ertoe geleid dat een bomenwacht zal toezien op bescherming van de bomen bij de bouw. Een groot succes werd samen met twee lokale actiegroepen in Heemskerk behaald: het afzien van de kap van 52 monumentale bomen in de oprijlaan van kasteel Marquette. Er is beroep ingesteld tegen een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet voor de bouw van een hotel in de duinen bij Den Haag. Deze procedure loopt nog. De voorzieningenrechter stak een stokje voor de kap van 196 bomen in de Laan van Meerdervoort, aangezien de gemeente Den Haag de noodzaak van aanleg van 206 parkeerplaatsen onvoldoende had onderbouwd. Deze zaak loopt nog in beroep. De bomen aan het Kerkpad in Berlicum zullen mede op ons verzoek op de lijst Waardevolle Bomen Sint-Michielsgestel worden geplaatst. In 2013 hebben verschillende gemeenten een wijziging van de bomenverordening of een bomenbeleidsplan in procedure gebracht. De Bomenstichting heeft, waar mogelijk, een zienswijze ingediend. Dit heeft geleid tot aanpassingen, onder andere in Amsterdam, Winterswijk en Ede. Ook heeft de Bomenstichting op verzoek een gemeente geadviseerd over een voorgenomen wijziging van de bomenverordening.

Amsterdam, augustus 2014

Els Couenberg
Eric Rood
Bart Witmond

Peter Lommerse
Frank Warendorf
Hanna Hirsch (bureausecretaris)